

International SOCIAL SCIENCES STUDIES JOURNAL

SSSJJournal (ISSN:2587-1587)

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines in Social Sciences

Vol:5, Issue:38
sssjournal.com

pp.3395-3405
ISSN:2587-1587

2019
sssjournal.info@gmail.com

Article Arrival Date (Makale Geliş Tarihi) 12/04/2019 | The Published Rel. Date (Makale Yayın Kabul Tarihi) 15/07/2019
Published Date (Makale Yayın Tarihi) 15.07.2019

MUHASEBE MESLEK MENSUPLARININ ULUSLARARASI FİNANSAL RAPORLAMA SİSTEMİNE BAKIŞ AÇILARI: EDİRNE ÖRNEĞİ

THE OVERVIEW OF THE INTERNATIONAL FINANCIAL REPORTING SYSTEM (IFRS) OF ACCOUNTING PROFESSIONAL MEMBERS: SAMPLE OF EDİRNE

Yüksek Lisans Öğrencisi, Nuri YIRGAL

İstanbul Aydın Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muhasebe ve Finans Anabilim dalı, Muhasebe ve Denetim Bilim dalı, İstanbul/Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi, Günay DENİZ DURSUN

İstanbul Aydın Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Muhasebe ve Finans Yönetimi Bölümü, İstanbul/Türkiye

Article Type : Research Article/ Araştırma Makalesi

Doi Number : <http://dx.doi.org/10.26449/sssj.1566>

Reference : Yırgal, N. & Deniz Dursun, G. (2019). "Muhasebe Meslek Mensuplarının Uluslararası Finansal Raporlama Sistemine Bakış Açılırları: Edirne Örneği", International Social Sciences Studies Journal, 5(38): 3395-3405

ÖZ

Gelişen teknoloji ve değişen dünya ikilisi muhasebeyi de etkilemiştir. Özellikle küreselleşme kavramı muhasebe içinde büyük değişimlere yol açmıştır. Uluslararası işlemlerde farklılıkların olması muhasebe konusunda bir standardizasyonun gerekliliğini ortaya koymuştur.

Uluslararası birlikteliklerin en önemli ayağının muhasebe olması ve bu operasyonların sağlıklı gerçekleştirilmesi için ortak bir sistem geliştirilmesi gerekliliktir. 2002 yılında planlanan 2005 yılında da hayata geçirilen ortaya atılan çözüm Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (UFRS) ile büyük oranda çözümün verimli olduğu söylenebilir.

Bu araştırmanın amacı, Edirne ilinde yer alan serbest muhasebeci mali müşavirlerin UFRS'ye bakış açılarının ortaya konulmasıdır. Muhasebe meslek mensuplarının UFRS konusunda farkındalıklarının tespit edilmesi ve gereksinimlerinin belirlenmesi açısından bu araştırma önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: UFRS, Muhasebe, Muhasebe Meslek Mensubu

ABSTRACT

It is a necessity to develop a common system for accounting of the most important pillars of international cooperation and for the realization of these operations. The proposed solution implemented in 2002, which was put into practice in 2005, can be said to be highly productive with the IFRS.

The aim of this study is to reveal the viewpoints of the public accountants of Edirne in the province of Edirne to IFRS. This research is important in terms of determining the awareness of the professional accountants about IFRS and determining their requirements.

Keywords: IFRS, Accounting, Professional Member,

1. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

İşletmelerin her karar verme durumunda bilgiye verdiği kıymeti ve dolayısıyla bu veri sisteminin önemi büyüktür. Firmaların bu zamanda rekabet sırasında yüksek kar elde ederek faaliyetlerini devam ettirebilmeleri açısından muhasebe servislerini iyi yönetmelerini ve bu servisin sistemini çok kaliteli bir biçimde oluşturmaları büyük önem arz etmektedir.

Şu ifade daima hatırlanmalıdır: firmalar sayılara bağlı olarak alınan kararlar doğrultusunda idare edilirler. Sayısal dataları ise işletme içinde sadece muhasebe servisi ortaya çıkarmaktadır (Yılmaz, 2008).

Muhasebe, düşünülerek uygulanan bir kuram sahibi değildir. Bunun aksine hali hazırda uygulanan işlemler bütünüünün dayanağı olan fikir sistemini araştırarak, işlemlerin neden bu şekilde olduğunu ve neden başka şekilde olmaması gerekliliğini gün yüzüne çıkarır (Terexova, 2008)

Muhasebe kuramına yol çizen en önemli ve temel husus “*muhasebenin temel kavramları*” olarak nitelendirilen hususlardır. Muhasebenin temel kavramları, muhasebe mesleği açısından herhangi bir firmanın mali icraat ve gayretlerinin ölçüme tabi tutulması, kayıt altına alınması ve raporlaştırılması için bir yol gösteren düşünceler olarak kabul edilir. Bu kavramlar, mevcut muhasebe işlemlerinin genel anlamda tanımlanması işini sağlar ve bu yolla da muhasebe işini öğrenme işinde ve bu mesleği yapmakta yardımcıdır (Stickney ve Roman, 1994). Bu kavramlar 12 başlıkta toplanmıştır (Sevilengül,1998): Muhasebe, yalnızca firmanın idarecilerine yönelik bilgileri ifade etmek ile yetinmez. Farklı sebeplerle firmanın sistemiyle alakalı olan ya da ileriki zamanlarda ilişkili olacak her bir kurum ya da kuruluş ile gerçek kişilere de işletmenin mali analizini ve işleyişinin durumu ile ilgili bilgiler sunmak muhasebenin amacı ve bir görevidir. Muhasebe bu tarafları yanıltmayacak şekilde şeffaf ve net bilgi sunmak ile yükümlüdür (Cemalcılar ve Önce, 1999:43).

Firmalar, ortakları veya idarecilerinden, çalışanlarından ya da işletmeyle ilgisi bulunan kişilerden farklı bir kişiliği olan ve bu firmanın muhasebe operasyonlarının sadece bu kişiliğin adına yürütüldüğünü ifade eder (Anon, 1992). Firmanın sürekli olması mefhumu maliyet hususunun ana hattını ifade eder. (Akdoğan ve Sevilengül, 1994:4). Bir firmanın hayatının, tersine bir delil bulunmadıkça sonlu olmadığı, sonlu olsa dahi elindeki plan ve fikirlerini, taahhüt ettiklerini, sözleşmelerini gerçekleştirebilecek kadar bir zaman diliminde devam ettiği kabul edilir (Cemalcılar ve Erdoğan, 2000:442).

1.1. Muhasebenin Tanımı ve Tarihsel Gelişimi

Muhasebe kavramı, Türk Diline Arapçadan geçmiştir. Anlam olarak sayma ve aritmetik manasını taşıyan “nisap” kelimesinin bir versiyonudur (Sevilengül, 2007:9).

Muhasebe kavramı sözlüklerde hesapların kontrol edilmesi, tarafların hesaplarını birbirlerine göstermesi, hesap işleriyle ilgilenme, uğraş yapma, tüm hesaplar, hesap işlemlerinin yapıldığı, koordine edildiği mekan, saymanlık (Türkçe Sözlük, 1988:1040) şeklinde ifade edilir.

Bir diğer tanıma göre ise firmanın sahip olduğu varlıklar ve bu varlıklara kaynaklık eden öz kaynaklar veya sermayeler ile borçlar içerisinde değişim oluşturan finansal özellikteki operasyonlara ait bilgileri derleyen, derlenen bu ham verileri incelemeye tabi tutarak ve analizini yaparak kullanılabilir, şeffaf ve daha nitelikli bilgilere çeviren ve bu şekilde ürünler ortaya koyan bir bilgi sistemidir (Sürmeli, 1996).

Muhasebe bilgi sistemi, firmanın muhasebe verilerinin dağıtma sistemidir. Sistemde tahmin edilen öğeler; firma organizasyonunun legal rapor oluşturma sisteminin ihtiyacı olan bilgi ve belgeleri temin etmek, güvenilebilecek bir muhasebe bilgisine tedarik etmek ve firmaları ortaya çıkabilecek risklerden, muhasebe verilerinin iç ve dış kaynaklarca kötü amaçlar için kullanılmasından korumaktır (Kaynar, 2010:10).

1.2. Genel Anlamda Kabul Görmüş Muhasebe (Mali Tablolar) İlkeleri

Bütün camiada kabul almış muhasebe prensipleri, bilanço çizelgesi prensipleri ile gelir çizelgesi prensipleri şeklinde iki gruba ayrılmıştır.

Bilanço, bir firmanın belirli bir zamanda sahibi olarak gözüktüğü varlık ve bu varlığın elde edildiği kaynak bilgisini ifade eden çizelgedir.

Bilanço, aktif bilanço ve pasif bilanço şeklinde iki kısımdan ibarettir; aktif bilanço kısmı ve pasif bilanço kısmı birbirine eşit olmalıdır. Bunun nedeni ise aktif bilançonun firmanın sahibi olduğu varlığı, pasif bilanço ise bu varlığa ait yabancı kaynakların ya da öz kaynakların bilgisinin içermesi olduğu şeklinde açıklanır.

Firma varlığı dönen varlık ve duran varlık olmak üzere iki başlıkta ele alınır. Dönen varlık, bir yıl ya da firmanın normal çalışma zamanında para ile takas edebileceği ya da bir şekilde tahmini olarak kullanılabilir varlık şeklinde nitelendirilen varlıklardan ibarettir. Duran varlıklar ise; normal koşullarda bir yıl içinde işletmenin varlığı olmaktan çıkarılması planlanmayan ya da bir yılda bu varlıktan sağlanan yararın bitmeyeceği kabul edilen varlıklara denir.

Kaynak bilgisi ise kısa vadeye sahip ve uzun vadeye sahip yabancı kaynaklar ile öz kaynakların birleşiminden ortaya çıkar. Kısa vadeye sahip yabancı kaynak bir yıl içinde iade edilmesi gerekli; uzun vadeye sahip yabancı kaynak ise bunun tam aksine nitelikteki bir yılın ötesinde daha uzun vadede iade edilecek kaynak veya ödenmesi gerek borç miktarlarının birleşimidir. Öz kaynak ise firma sahipleri ya da

firmanın ortağı kimseler veya başla firmalar tarafından firmaya ayrılmış ve yalnızca firma tarafından kullanılması için ihdas edilmiş kaynakların tümüne denir.

Gelir çizelgesi tablosu, firmanın başlangıç tarihi ve bitiş tarihi belirli olan herhangi bir zaman dönemindeki bütün gelir ile aynı zaman döneminde ödemesini üstlendiği (bütün borç ve ofis, fatura gibi tüm giderler) ödemeler ile bu duruma ilişkin elde kalan firmaya ait aynı zaman dilimi için oluşan net kâr ya da net zarar bilgisini içerir.

Gelir çizelgesi genel kabul almış muhasebe kavram ve prensiplerinde ifade edilen ilkeler ile oluşturulur. Çizelgenin oluşturulmasında ana işlerden elde edilen gelir bilgileri ve devamlılık arz eden diğer olağan kaynaklardan elde edilen gelir bilgisi ve devamlılık arz etmeyen sıra dışı kaynakların gelir bilgisi ayrı ayrı bir şekilde gösterilmelidir. Aynı biçimde ana faaliyetler için ödenen giderler ile devamlılık arz eden diğer sıradan faaliyet ödemeleri ve devamlılık arz etmeyen sıra dışı giderler de ayrı ayrı bir şekilde gösterilmelidir.

Farklı hedeflerle, değişik sunum şekillerinde hazırlanması mümkün olabilen gelir çizelgesi ana hatları ile (Dikici, 2017:8): *Brüt Satış Kârı Bölümü, Faaliyet Kârı Bölümü, Olağan Kâr Bölümü, Olağandışı Kâr Bölümü, Net Kâr Bölümü* gibi beş temel bölümden oluşmaktadır (İbadov, 2012).

1.3. Muhasebenin Kapsamı

Muhasebenin amacı sabit kalmakla beraber firmalarının ulaşmak istediği hedef ve gerçekleştirdikleri faaliyetlerin farklı olduğu görülmektedir. Kimi firmalar temin ettikleri ürünün değişime tabi tutmadan satışını gerçekleştirirken bir kısım firmalar ise temin ettikleri ürünleri bazı işlemlerden geçirerek satışını gerçekleştirir. Bazı firmalar ise bir ürünün değişim yaparak ya da yapmadan satışını gerçekleştirmek yerine sadece kullanıcılara hizmet sunumu yaparak da satış işlemi gerçekleştirmektedirler. Bunlara otel, restoran, taksit gibi hizmetler örnek olarak verilebilir.

2. MUHASEBE STANDARTLARI VE ULUSLARARASI FİNANSAL RAPORLAMA STANDARTLARI

2.1. Muhasebe Standartlarına İhtiyaç Duyulmasının Sebepleri

Standart kavramı, belirli bir veya birden çok ölçüte uygun bir nitelik ve mukayese ölçüsü şeklinde ifade edilebilir. Muhasebe bakımından standart kavramı, muhasebe uygulamalarına bir düzen getiren kurallar bütünü şeklinde belirtilmektedir. Başka bir ifade ile muhasebe standartları, muhasebe kavram ve prensiplerinin, esas kabul edilen metotları tespit eden ve mali çizelgelere dair prensiplerin uygulanmasını tesis eden esaslar ve kuralların tümüdür.

Dünya çapında yaşanan iktisadi değişimler, ülke ekonomileri arasında bağlantılar kurulmasına ve hatta birbirlerine bağımlı hale gelmesine sebep olmuştur. Bu şekilde mali çizelgelerin hazır edilmesi ile rapor haline dönüştürülmesinde ortak muhasebe prensipleri konusunda birlikte olunmasına ve mali tabloların aynı kriterler esas alınarak hazır edilmesine yönlendirme yapmıştır.

2.2. Muhasebe Standartlarının Hedefi

Kuruluşlarının gerçekleştirildiği ülkelerden başka bir ülke içinde ticari faaliyetler yürüten firmaların faaliyet yürüttüğü her ülke için farklı bir muhasebe sistemine maruz kalmaları mümkün olan bir durumdur. Bu farklılığa bağlı olarak, faaliyet yürütülen ülkenin muhasebe uygulamaları uyarında finansal çizelgeleri oluşturmaları gerekmektedir. Ortaklar, yatırım yapan insanlar ile kreditor yapılanmalar ile diğer çıkar birimleri için ortaya çıkması imkanı bulunan bir netice ortaya çıkarmaktadır. Bu neticenin özellikle konsolide mali çizelge oluşturmak gibi birçok konuda problem oluşturacağı görülen büyük bir gerçektir. Üstelik bir firmanın çalışmalarına ati neticeleri ifade eden çizelgelerin anlaşılabilir, kıyaslanabilir olması için uluslararası ticaret yapması mecburi bir faktör olarak görülmemektedir. Yalnızca kendi ülkesinde çalışmalar yapan bir firmanın uluslararası düzeyde çalışan bir banka ya da kredi kuruluşundan kredi talebinin gerçekleşmesi durumunda kredi kuruluşu, firmadan çizelgelerini uluslararası standartlara uygun bir düzende oluşturmasını isteyecektir. Bu gibi sebeplerle ulusal çapta faaliyette çalışan bir firmanın de çizelgelerini bu koşulları göz önünde bulundurarak oluşturması hem firma hem de yatırımcı insanlar için önem arz eden büyük bir faktör olmaktadır.

2.3. Uluslararası Finansal Raporlama Standartları

Avrupa Birliği 2002 yılında 2005 yılından halka açık bütün işletmelerin itibaren finansal çizelgelerini Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'na (UFRS) uygun bir şekilde hazırlamalarını kabul etmiştir. Bu durumun bir neticesi olarak farklı ülkelerde farklı muhasebeleştirme sistemlerinin uygulanmasına bağlı

olarak karışıklıkları ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte bu değişim Türkiye içinde de bir sorunun ortaya çıkmasına yol açmıştır. Özellikle Avrupa Birliği uyumu açısından yapılan düzenlemelere düzenleyici kuruluşlar vasıtası ile de muhasebe konusunda ilerleme kaydetmiştir. Bu çalışmaların neticesinde peş peşe UFRS'lerin uyumları tasarlanmış ve hayata geçirilmiştir. Bununla birlikte Türk Ticaret Kanunu ile UFRS muhasebe anlamında her anlamıyla yürürlüğe girmiştir.

Yaşanan bu olaylarla birlikte 2005 yılından itibaren mali tablolarını bu sisteme göre hazırlamış işletmelerin sayılarında ciddi bir artış kaydedilmiştir. Bunun yanında da bu artışın hızla daha büyük bir ivme kazanacağı ifade edilebilmektedir. Bütün bu gelişmelere ilaveten finansal çizelge hazırlayacak olan personellere ve bunların denetimlerini gerçekleştirecek olan profesyonel personele de büyük bir iş yükü düşeceğini ve bu iş yükünün de büyük bir efor ile enerji sarfıyatı gerektireceğini söylemek mümkündür.

3. MUHASEBE MESLEK MENSUPLARININ ULUSLARARASI FİNANSAL RAPORLAMA SİSTEMİNE BAKIŞ AÇILARI: EDİRNE ÖRNEĞİ

3.1. Araştırmanın Amacı

İş dünyasının büyük bir hız ile küresel bir ölçüğe erişmesi, rekabet kavramının hem artış göstermesi hem de önem kazanması ile firmaların birçok ülkede borsalarda işlem görmesi evrensel anlamda bir finansal raporlama ihtiyacının en önemli ve birinci sıradaki gereksinimlerinin sebebi olmaktadır: UFRS ise bu gereksinimi karşılayabilecek nitelikte bir düzenlemedir. Bu düzenlemede hedeflenen amaç ise mali çizelgelerin mukayese edilebilir, güvenilir, anlaşılır ve şeffaf bir biçimde gösterilmesi ile uluslararası yatırım ve ticaret hacminde artış kaydedilmesi olarak söylenebilir.

İşte bu amaca yönelik olarak geliştirilen bu uygulamaların muhasebe meslek mensuplarının uygulanmasının ardından muhasebe meslek mensuplarında bıraktıkları izlenimleri incelemek ve muhasebecilerin sistemin gerekliliğini ölçmek araştırmanın en temel amacı olarak ifade edilebilir. Bu sayede Edirne ilinde faaliyet yürüten muhasebe meslek mensuplarının bakış açılarını belirlemek ana amaçtır.

3.2. Araştırmanın Önemi

2002 yılında başlayan UFRS geliştirme süreçlerinin 2005 yılından itibaren hayat bulmasıyla UFRS için artık sürekli olarak denetim ve revize süreçleri devam etmektedir. Sürekli olarak sistemin denetlenmesi ve gelişen diğer faktörlere, yeni iş süreçlerine bağlı olarak sistemin güncellenmesi gerekmektedir. Burada yapılacak olan denetimlerin nesnel olarak gerçekleştirilmesi, yüzeysel veya derinlemesine yapılması ayrıca belirli periyotlarda devam etmesi büyük önem taşımaktadır. Bu araştırmanın 2018 yılı ikinci yarısını kapsayan dönemde gereklilik amaçlı ve Edirne bazında gerçekleştirilmesi büyük önem ifade etmektedir.

3.3. Araştırmanın Evreni

Bu araştırma Edirne ilinde serbest muhasebeci mali müşavirlerin UFRS'ye bakış açıları konusundaki eğilimlerini ölçmek amacıyla hazırlandığından, ana kütleye Edirne ilindeki Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odasına kayıtlı 330 meslek mensubu oluşturmaktadır.

3.4. Araştırmanın Örneklemi

Ana kütleden rassal (tesadüfi) örnekleme yöntemi ile 100 serbest muhasebeci mali müşavire anket yapılmıştır. Örneklemin ana kütleyi temsili yaklaşık olarak yüzde 30 dur.

3.5. Araştırmanın Yöntemleri

Araştırma anket yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Anket uygulaması iki bölümden oluşmaktadır. Anketlerin ilk bölümünde meslek mensuplarının yaş, cinsiyet, eğitim düzeyi gibi 6 farklı demografik özelliği, ikinci bölümde ise uluslararası finansal raporlama sistemi konusundaki eğilimleri 31 önerme ile 5'li likert ölçeği kullanılarak incelenmiştir. Anket önermeleri hazırlanırken daha önce literatürde yapılmış anket çalışmalarından ve finansal raporlama sistemine ait kavramsal çerçeveden yararlanılmıştır. Anketler SPSS 20.0 Paket programı aracılığı ile analiz edilmiştir. Anketin geçerliliği ve güvenilirliği belirlenmiştir. Anketin geçerlilik analizi için hazırlanan anket formu sınırlı sayıda meslek mensubu ile test edilmiştir.

3.6. Araştırmanın Uygulanması

Araştırma, iş merkezlerindeki katılımcı ofislerini ziyaretle yüz yüze görüşmelerle yapılmıştır.

3.7. Bulgular ve Yorum

Ankete verilen yanıtların SPSS paket programına işlenerek güvenilirlik oranı test edilmiştir. SPSS programının ilgili bölümü kullanılarak güvenilirlik oranı 0,979 olarak hesaplanmıştır. Elde edilen bu güvenilirlik oranı ele alındığında hazırlanan anketin ve verilen cevapların araştırma amacına uygun olduğu tespit edilmektedir.

3.7.1. Demografik Analiz

Bu kısımda ankette uygulanan ilk bölümün bulguları yer almaktadır. İlk bölümde 6 soru ile örneklemdaki tüm örneklerle ilişkin bir kısım demografik özelliklerin bilgileri yer almaktadır.

Çizelge 3.1: Demografik Analiz								
Unvan	Stajyer		Serbest Muhasebeci		Serbest Muhasebeci Mali Müşavir		Yeminli Mali Müşavir	Toplam
Frekans	4		9		81		6	100
Yüzde	4,0		9,0		81,0		6,0	100,0
Eğitim Durumu	Lise	Ön Lisans		Lisans	Yüksek Lisans		Doktora	Toplam
Frekans	3	11		64	21		1	100
Yüzde	3,0	11,0		64,0	21,0		1,0	100,0
Yaş Aralığı	25-35		36-45		46-55		56 ve üstü	Toplam
Frekans	31		27		24		18	100
Yüzde	31,0		27,0		24,0		18,0	100,0
Tecrübe	0-3 (3 hariç)	0-5 (5 hariç)	5-10 (10 hariç)	10-15 (15 hariç)	15-20 (20 hariç)	20 ve üstü		Toplam
Frekans	9	12	12	18	21	20		100
Yüzde	9,0	12,0	12,0	18,0	21,0	20,0		100,0
Cinsiyet	Kadın				Erkek			Toplam
Frekans	24				76			100
Yüzde	24,0				76,0			100,0
UFRS Eğitimi	Evet				Hayır			Toplam
Frekans	68				32			100
Yüzde	68,0				32,0			100,0

Çizelge 3.1’ den görüldüğü gibi ankete katılan muhasebe meslek mensuplarının % 81 lik oranı “Serbest Muhasebeci Mali Müşavir” pozisyonunda bulunduğu görülmektedir. Katılımcıların % 9 u “Serbest Muhasebeci”, %6 sı “Yeminli Mali Müşavir” ve %4 ü de muhasebe ofislerinde görev yapan “Stajyer” muhasebe meslek mensubu olduklarını belirtmişlerdir.

Katılımcıların büyük çoğunluğunun Lisans seviyesinde eğitim alarak mesleki hayata başlamış oldukları görülmektedir. Katılımcıların % 21 yüksek lisans ve % 1 doktora eğitimi olmak üzere toplam % 22 oranında lisans üstü eğitimi tamamladıkları görülmektedir. Ön lisans seviyesindeki eğitim almış personel oranı % 11 iken Lise seviyesi eğitimi tamamlayan personel oranı % 3 olarak tespit edilmiştir. % 31 oranında 25 ila 35 yaş arası personelin olduğu görülmektedir. % 27 lik bir kısmın 36 ila 45 yaş arasında olduğu görülmektedir. Toplam %58 lik kısmın genç olduğu tespit edilmiştir. % 24 lük bir kısım 46 ila 55 yaş aralığında orta yaşlı olarak söylenebilir. En son %18 lik bir kısım ise yaşlı olarak kabul edilebilir.

Ankete katılan muhasebe meslek mensuplarının % 28 inin 20 yıl ve daha fazla mesleki tecrübesi olduğu görülmektedir. Bunun yanında % 21 lik kısımda da 15 ila 20 yıl arası bir mesleki deneyiminin olduğu görülmektedir. % 18 ile 10 ila 15 yıl arası tecrübesi olan muhasebe meslek mensuplarının oranı görülmektedir. %67 lik kısmın en az 10 yıl tecrübeli olduğu görülmektedir. Ayrıca muhasebe meslek mensupları hem genç hem de tecrübe sahibidir. Bu anlamda gençliğin sahip olduğu enerji ile tecrübe sahibi olanların deneyiminin harmanlanması veya güçlü bir etkileşimi ile hem muhasebe mesleğinin daha ileriye gitmesi yeni muhasebecilerin daha kaliteli yetişmesi ve muhasebe alanında çok etkin bir profil yakalanması mümkün olabilmektedir.

Ankete katılan muhasebe meslek mensuplarının % 76 lık bir kısmının Erkek kalan % 24 lük kısmının bayan muhasebe meslek mensubu olduğu görülmektedir. Katılımcıların % 68 lik kısmının UFRS konusunda mesleki eğitim almış olduğu ve % 32 sinin UFRS konusunda mesleki eğitime katılmadığı tespit edilmiştir.

3.7.2. Gereklilik Analizi

Bu kısımda ankette uygulanan ikinci bölümün bulguları yer almaktadır. İkinci bölümde 31 farklı soru ile katılımcıların UFRS, UFRS eğitimleri, UFRS kullanımı, UFRS nitelikleri gibi konularda görüşlerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır.

Çizelge 3.2: Anket Sorularının Analizi

No	Önerme	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Kesinlikle Katılıyorum		Ortalama
		Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	
1	Mesleki alanda eğitimlere katılıyorum.	1	1,0	10	10,0	16	16,0	45	45,0	28	28,0	3,89
2	UFRS konusunda yeterli bilgiye sahibim.	2	2,0	10	10,0	15	15,0	46	46,0	27	27,0	3,81
3	UFRS konusunda güncel gelişmeleri takip ederim.	2	2,0	12	12,0	19	19,0	27	27,0	40	40,0	3,91
4	UFRS raporlamada standartlaşmayı sağlar.	1	1,0	8	8,0	17	17,0	45	45,0	29	29,0	3,93
5	UFRS ile finansal raporlamanın güvenilirliği artar.	2	2,0	8	8,0	17	17,0	40	40,0	33	33,0	3,94
6	UFRS dili anlaşılabilir.	1	1,0	11	11,0	18	18,0	35	35,0	35	35,0	3,92
7	UFRS dünyada ortak bir muhasebe sistemi yaratır.	2	2,0	10	10,0	16	16,0	43	43,0	29	29,0	3,87
8	UFRS tarafsız ve doğru finansal tablo oluşturulmasına katkı sağlar.	1	1,0	7	7,0	18	18,0	33	33,0	41	41,0	4,06
9	UFRS meslek mensubunun işini kolaylaştırır.	4	4,0	8	8,0	19	19,0	36	36,0	33	33,0	3,86
10	UFRS işletmelerin finansal bilgilerinin karşılaştırılabilir olmasını sağlar.	1	1,0	13	13,0	19	19,0	33	33,0	34	34,0	3,86
11	UFRS iç kontrolü kolaylaştırır.	2	2,0	8	8,0	16	16,0	42	42,0	32	32,0	3,94
12	UFRS yorumlarını takip ediyorum.	7	7,0	10	10,0	13	13,0	38	38,0	32	32,0	3,75
13	UFRS gerekliliğine inanıyorum.	3	3,0	12	12,0	15	15,0	34	34,0	36	36,0	3,88
14	UFRS konusunda yeterli kaynak, görüş, materyal bulunmaktadır.	4	4,0	11	11,0	16	16,0	42	42,0	27	27,0	3,77
15	UFRS ile meslek mensubunun önemi artmıştır.	2	2,0	14	14,0	15	15,0	39	39,0	30	30,0	3,81
16	UFRS raporlamaya olan güveni artırır.	3	3,0	12	12,0	9	9,0	50	50,0	26	26,0	3,84
17	UFRS denetlemelerde denetçilerin işini kolaylaştırır.	3	3,0	8	8,0	17	17,0	42	42,0	30	30,0	3,87
18	UFRS tarafsız bilgiler ortaya çıkarır.	1	1,0	9	9,0	21	21,0	38	38,0	31	31,0	3,89
19	UFRS kaliteli ve net bilgiler sunar	1	1,0	13	13,0	15	15,0	38	38,0	33	33,0	3,89
20	UFRS verileri Türkiye Muhasebe Standartları ve Vergi Usul Kanunu arasındaki sorunları çözmeye yardımcı olur.	1	1,0	11	11,0	17	17,0	37	37,0	34	34,0	3,92
21	UFRS vergi için muhasebe yerine bilgi için muhasebe anlayışını ortaya koyar.	2	2,0	10	10,0	19	19,0	28	28,0	41	41,0	3,96
22	UFRS kayıt dışı ekonominin azalmasına yardım eder.	1	1,0	9	9,0	20	20,0	24	24,0	46	46,0	4,05
23	UFRS işletme yönetimini kolaylaştırır.	1	1,0	9	9,0	16	16,0	52	52,0	22	22,0	3,85
24	UFRS de mali tabloların oluşturulması ve yönetimi kolaydır.	0	0,0	9	9,0	19	19,0	38	38,0	34	34,0	3,97
25	UFRS ekonomik ilişkilerde açıklayıcılığı ile kolaylık sağlar.	2	2,0	10	10,0	14	14,0	50	50,0	24	24,0	3,84
26	UFRS özellikle ekonomik alanda devlet-işletme ilişkisinin sağlıklı olmasına katkı sunar.	0	0,0	10	10,0	19	19,0	37	37,0	34	34,0	3,95
27	UFRS, işletme ve paydaşları (tüketici, yatırımcı, devlet, kredi kuruluşları) arasındaki ilişkinin sağlıklı olmasına katkı sunar.	2	2,0	9	9,0	14	14,0	41	41,0	34	34,0	3,96
28	UFRS sağladığı kolaylıklarla zaman tasarrufu sağlar.	2	2,0	11	11,0	15	15,0	31	31,0	41	41,0	3,98
29	UFRS eğitim durumu itibarıyla her kesim tarafından kullanılabilir.	21	21,0	24	24,0	23	23,0	18	18,0	14	14,0	2,8
30	UFRS ağır bir mesleki eğitim gerektirmektedir.	27	27,0	27	27,0	13	13,0	18	18,0	15	15,0	2,67
31	UFRS mesleki eğitim yanında mesleki tecrübe ile de kavranabilmektedir.	2	2,0	12	12,0	20	20,0	39	39,0	27	27,0	3,77

Çizelge 3.2'den görüldüğü üzere şu şekilde yorumlamalara ulaşılabilmektedir:

Katılıyorum işaretleyen muhasebe meslek mensuplarının % 45 oranında olması mesleki eğitimlere verilen önemin büyük olduğunu gösterir. Ayrıca % 28 lik bir kısmın beyanına göre mesleki eğitimler büyük oranda ya da tamamen takip edilmektedir. Bu verilere göre % 73 lük bir kısım tarafından okul eğitimleri bitmiş dahi olsa mesleki anlamda verilen eğitimlere katılım sağlandığı görülmektedir.

% 46 lık bir kısım için sistemin çok küçük bazı noktalarında eksiklikler duyduklarını ancak buna karşılık sistem hakkında genel manada büyük oranda bilgi sahibi olduklarını göstermektedir. Bununla birlikte %27 lik bir kısmın sistem hakkında yeterli derecede bilgi sahibi oldukları beyanına binaen toplamda % 73 lük bir kısmın UFRS hakkında büyük oranda bilgi sahibi olduğu görülmektedir. Kalan kısım ise ya eğitim almayan kısım ya da verimli bir şekilde eğitime ulaşamayan kısımdır.

% 40 gibi büyük bir çoğunluğun hem mesleki manada hem de UFRS özelinde güncel gelişmeleri sıkı bir şekilde takip ettiği ifade edilebilir. Bunun yanında % 27 gibi azımsanamayacak bir çoğunluğun da yine bu konuda takip yaptığını ifade etmek mümkündür. Bu verilere göre katılımcılar toplamda % 67 si büyük oranda güncel gelişmeleri takip etmektedir.

Katılımcıların % 45 lik kısmı büyük anlamda UFRS için bir standartlaştırıcı anlamı yüklediği görülmektedir. Bu görüşe %29 luk bir kısım ise adeta kesin gözüyle bakmaktadır. % 74 lük kısım bu konuda standartlaştırıcı olduğu kanaatinindedir.

Genellik ifade etmesi nedeniyle toplam % 73 lük bir kısmın UFRS için raporlamada güven verdiği ve bütün raporların aynı şekilde hazırlandığı için hem incelenmesi hem de anlaşılabilmesi açısından da güvenli olduğunu düşünmektedir.

UFRS için tabloların düzenlenmesinde kullanılan dilin % 70 oranında açık bir biçimde olduğu ifade edilmiştir. Bunun yanında bu dilin açık olduğu konusunda % 18 lik bir kısım ise kararsız kalmıştır.

UFRS için dünya çapında uygulama alanı olduğundan bütün uygulamaya koyulan dünya ülkelerinin hepsinde sistematik yapısı ve uygulama biçiminin aynı olması nedeniyle % 43 oranında kısım tarafından büyük oranda ve % 29 oranındaki kısım tarafından ise kesin olmak üzere toplamda % 72 lik bir kısım tarafından ortak bir sistem geliştirdiğine dair kanaat getirilmiştir.

Muhasebenin tarafsızlık ilkesinin büyük oranda sağlandığı görülmektedir. % 41 lik kısım kesin olarak bu görüşte olduğunu %33 lük bir kısım ise büyük oranda bunu kabul ettiğini ifade etmiştir. Buna göre katılımcıların toplamda % 74 lük bir kısmı bu şekilde bir kanıdadır.

Muhasebe meslek mensuplarının işlerini kolaylaştırmada bir araç olduğunu kabul etmektedir. Bu kanıyı % 36 lık kısım büyük oranda kabul ederken % 33 lük bir kısım ise kesin olarak kabul etmektedir. Bunun yanında % 19 gibi azımsanamayacak kadar bir kısım ise kararsızlık ifade etmiştir.

Toplam % 67 lik bir kısım bu konuda büyük oranda karşılaştırma imkanının olduğunu vurgulamakta iken % 19 luk bir kısım ise bu konuda kararsız olarak görüş bildirmiştir. Burada dikkat edilmesi gereken husus ise finansal bilgilerin iki yönlü kayıt sistemi ile karşılaştırılabilir olması iken UFRS nin bu konuda yararlı olmadığını düşünülmesi ve bu konuda düşünenlerin oranının ise % 14 olmasıdır.

Katılımcılara göre UFRS için işletme içi kontrolünü kolaylaştırdığını söylemek mümkündür. Katılımcıların %32 si kesin olarak bu fonksiyonu olduğunu, % 42 si ise büyük oranda bu işleve sahip olduğunu düşünmektedir. Genel olarak katılımcıların % 74 ü bu işlevinin bulunduğu inanmaktadır.

Katılımcıların % 70 inin UFRS için yapılmış olan yorumlamaları takip ettiğini söylemek mümkündür. Ancak % 7 gibi bir kısım katılımcının hiç yorumlamaları takip etmediği görülmektedir.

Katılımcıların çoğunluğu UFRS gibi bir sistemin gerekli olduğuna inanmaktadır. % 36 gibi bir çoğunluk kesinlikle gerekli olduğunu ifade etmiştir. Bunun yanında % 34 lük bir kısım ise büyük oranda gerekli olduğunu beyan etmektedir. Buradan hareketle % 70 lik bir kısmın UFRS gibi bir sistemin büyük manada gerekli olduğuna kanaat getirilebilir. % 15 lik kararsız grup büyük çoğunluk olarak görülebilir.

UFRS ile ilgili yeterince kaynak ve materyal vs. gibi dokümanların yeterli miktarda ve kolay ulaşılabilir olduğunu % 27 lik kesin olarak ve % 42 lik büyük oranda düşünen toplamda % 69 luk bir grubun bir grubun varlığı mümkündür. Bunun yanında sistemin ortaya çıkışından ve tamamen oturmasından neredeyse 10 yıldan fazla bir süre geçmiş olmasına rağmen % 4 lük dokümana ulaşamayan ve % 11 lik doküman temin etmede zorlanan toplamda % 16 lik kesimin olması da bir farklı noktadır.

% 39 u büyük oranda ve % 30 u kesin surette olmak üzere katılımcıların % 69 u tarafından büyük anlamda UFRS sisteminin muhasebe meslek mensubu için değerine bir katkı sağladığı düşünülmektedir. Bunun yanında bu konuda kararsız olanlar ve bu konuda olumlu görüş beyan etmeyenlerin oranının hayli büyük olduğunu ifade etmek yerinde olacaktır.

UFRS nin mesleki anlamda büyük bir husus olarak görülen raporlamanın daha da önemli bir noktası olan raporlamaya olan güven konusuna bir katma değer olduğu görüşüne büyük bir kısım gerçek anlamda inanmaktadır. Katılımcıların % 50 si büyük oranda bu katma değer sağlandığını düşünürken % 26 sı ise kesin mana da bir katma değer oluştuğunu ifade etmiştir. Yani katılımcıların % 76 sına göre UFRS raporlamanın güvenilirliği için bir katma değer ifade etmektedir.

Katılımcıların UFRS nin muhasebenin prensiplerinden denetleme ilkesine yardımcı olduğu ve denetim fonksiyonuna daha bir etkinlik kazandırdığını düşündükleri anlaşılmaktadır. % 42 lik bir kesim bunu büyük oranda kabul etmekte iken katılımcıların % 30 u da kesin olarak UFRS nin denetime katkısı olduğunu savunmaktadır. Bu konuda henüz kararı bulunmayanların oluşturduğu kesim ise % 17 olup azımsanamayacak bir büyüklüğe sahiptir.

Bu ifadenin büyük bir kesimde kesinlikle geçerli bir yargı olduğu % 31 oran ile görülmektedir ancak % 38 orana sahip bir kesimin ise bazı noktalarda tereddütler yaşadığı görülmektedir. Burada dikkat edilmesi gereken bir diğer nokta ise % 21 gibi kararsız büyük bir kısmın olmasıdır. Burada kararsızlığın nedeni iyi araştırılmalıdır. Bu duruma neden olabilecek durumların başında UFRS nin tam olarak kavranamaması, UFRS eğitiminin alınmamış olması ayrıca UFRS ile ilgili bazı konularda pratik anlamda yetersiz kalınması ya da beceri sahibi olunmaması olabilir.

UFRS nin kaliteli ve net bilgi sunması ile alakalı % 33 lük bir kesimin kesin olarak bu hususta emin olduğu görülmektedir. Ayrıca % 38 lik bir kısım da bu konuda küçük detaylar veya bazı ufak noktalarda problemler yaşasalar ya da tereddüde düşseler dahi bu konuda onay vermişlerdir. Buradan % 71 lik bir kısmın UFRS den kaliteli ve net bilgiler elde ettiği ifade edilebilir.

UFRS ile gelişmiş raporlama olanakları, açıklayıcılığın ve denetimliğin artmış olması bu çerçevede Vergi Usul Kanunu ile Türk Muhasebe standartları arasında oluşabilecek uyumsuzluk gibi sorunları çözebilecek bir yapı geliştirmiştir. Bu biçimde bir kaniya kesin olarak katılım sağlayan % 34 oranında kesin olarak olmasa da büyük oranda bunu kabul eden ise % 37 oranında katılımcı tespit edilmiştir. Buna göre bağlamda toplamda % 71 lik bir kısım bu sorunların çözümlüğünün UFRS ile kolaylaşacağını düşünmektedir.

Kesin bir dille UFRS nin muhasebe anlayışına yeni bir boyut kazandırdığını kabul edenlerin oranı % 41 olarak görülmektedir. Bunun yanı sıra % 28 lik kısım ise büyük oranda böyle bir değişimin olduğunu kabul etmektedir. Fakat % 19 luk büyük bir anlayış değişikliği konusunda kararsız olan kesim dikkati çekmektedir.

Özellikle denetim, açık olma, net bilgiler verme gibi nitelikleri bakımından kayıt dışı ekonominin kesinlikle azalacağını düşünenlerin oranı % 46 gibi büyük bir rakamdadır. Ancak bazı konularda sorun olabileceği hususunu dikkate alarak tamamen olmasa da kayıt dışı ekonominin azalmasında yardımcı olabileceğini düşünenlerin oranı % 24 olarak görülmektedir. Fakat dikkat çekici bir nokta ise % 20 lik bir kesimin kararsız olmasıdır. Bu kararsızlığın nedeninde büyük oranda UFRS nin tam olarak kavranamamış olmasıdır. Bunun yanı sıra yeterli eğitim alınmaması ayrıca dokümanlara ulaşımın olmaması gibi konular bu kararsızlığı ortaya çıkarabilir.

Büyük oranda UFRS tarafından sağlanan verilerin firmaların yönetim süreçlerinde daha etkili olduğu ve özellikle genellik ilkesinden dolayı bütün dünya ile faaliyetleri aynı kriterlerde değerlendirme vasıtası ile yararlı olacağını düşünmektedir. % 52 lik gibi bir kısım büyük oranda bu şekilde bir faydanın olacağını % 22 lik bir kısmın ise kesin olarak faydanın olacağını düşünmektedir. % 16 kararsızdır.

Mali tablolar açısından büyük kolaylıklar sağladığını kesin bir dille ifade eden % 34 lük bir kısım olduğu görülmektedir. Bunun yanında % 38 lik bir kısmı ise büyük oranda bu kaniya sahiptir. Yaklaşık olarak % 72 lik bir kısım bu kanının doğru olduğunu kabul etmektedir.

Uluslararası anlamda kabul edilmiş bir yapısı sebebiyle ankete katılım sağlayan muhasebe meslek mensuplarının % 50 gibi büyük bir oranda kabul almıştır. Buna ilave olarak %24 lük bir kısım ise kesin bir dille ekonomik ilişkiler için faydalı olacağı fikrini kabul etmiştir.

% 37 lik bir kısmın büyük randa bu ifadeye katıldığı bunu yanında da % 34 lük bir kısmın ise kesin olarak bu düşüncüyü kabul ettiği görülmektedir. Fakat buradaki % 19 luk kararsız kısmın oluşu da büyük dikkat

çekmektedir. UFRS ile ilgili eğitimlerinin alınmamış olması ya da yeteri kadar bilgi ve beceri sahibi olunmaması bu kararsızların ortaya çıkmasına sebep olabilir.

Net ve şeffaf bilgiler içermesi ile ayrıca anlaşılabilir olması ile işletmenin her türlü paydaşı arasındaki ilişkiye katkı sağladığı düşünülmektedir. Bu düşünceye büyük oranda katılan % 41 lik bir kesim bulunmaktadır. Bunu yanında % 34 lük kısmın ise kesin bir anlamda bu düşünceye katıldığı söylenebilir.

% 41 lik kesimin kesin olarak zaman tasarrufunu gerçekleştirdiği görülmektedir. Bunun yanında % 31 lik bir kısım ise büyük oranda zaman tasarrufu sağlandığı fikrine sahiptir. Genele bakıldığında % 72 lik bir kısım için UFRS zaman tasarrufu aracı olarak kabul edilebilmektedir.

Muhasebe meslek mensuplarında göre UFRS için belli bir eğitim seviyesine sahip olma gerekliliğinin olduğu fikrinin hakim olduğu görülmektedir. Ancak oranların birbirine yakın olması ve özellikle kararsızlık ortaya çıkaran sebepler de dikkate alındığında bu konuda net bir ifade geliştirmek mümkün gözükmemektedir. Ancak bu oranlarla dahi belli bir eğitim seviyesinin olması gerektiği açık olarak tablodan çıkarılabilecek bir sonuçtur.

UFRS eğitiminin ağır bir eğitim olmadığı görüşü toplamda % 54 lük bir oran ile muhasebe meslek mensupları arasında hakim bir görüş olarak görülmektedir. Bunun yanı sıra % 13 lük bir kararsız olduğu dikkati çekmektedir.

Mesleki tecrübenin UFRS nin bazı kolay anlaşılabilir yönlerinin bulunmasından dolayı ayrıca bir mesleki eğitime gerek duyulmayacağını ifade etmektedir. Bu görüşe büyük oranda katılan % 39 luk kısım ile kesin olarak bu görüşü savunan % 27 lik kısım ele alındığında % 66 lik bir kısmın bu düşünceye destek verdiği söylenebilmektedir. Buradaki % 20 lik kararsız kesimin ise UFRS ile belki de hiç tanışmamış muhasebe meslek mensuplarından oluşabileceği söylenebilir.

3.7.3. Karşılaştırmalı Analizler

3.7.3.1. T-Testi

Ankette yer alan ve katılımcıların sadece iki seçeneği işaretleyebileceği sorulardan elde edilen veriler ile istenilen herhangi bir verinin karşılaştırılması metodu olarak tanımlanır.

İlk karşılaştırma anketin demografik özellikler bölümündeki cinsiyet seçeneğine bağlı olarak genel gereklilik kısmının karşılaştırılmasıdır. Bu karşılaştırmaya ilişkin veriler Çizelge 3.3 ve Çizelge 3.4 te yer almaktadır.

Çizelge 3.3: Cinsiyet – Gereklilik arasındaki ilişki

	Cinsiyet	Frekans	Ortalama
Gereklilik	Kadın	24	3,8280
	Erkek	76	3,8175

Çizelge 3.4: Ortalamaların Eşitliği İçin t-testi Değerleri

		T	Df	Sig.	Ortalama farkı	Std. Hata farkı	Farkın % 95 Güven Aralığı	
							Alt	Üst
Genel ortalama	Eşit varyans varsayımı	,053	8	,958	,01047	,19679	-,38006	,40100
	Eşit olmayan varyans varsayımı	,054	9,394	,957	,01047	,19446	-,38274	,40368

Çizelge 3.4 incelendiğinde sig. değerinin 0,958 olduğu görülmektedir. $0,958 > 0,95$ olduğundan dolayı gereklilik konusunda cinsiyetin etkisinin olduğu görülmektedir. Bunun yanında Çizelge 3.3 den ortalama değerlerine dikkat edilirse $3,8280 > 3,8175$ olduğundan kadınların erkeklere göre ufrs sisteminden birçok konuda daha fazla memnun oldukları anlaşılmaktadır.

3.7.3.2. Tek Yönlü Anova Testi

Ankette yer alan ve katılımcıların en az üç seçeneği işaretleyebileceği sorulardan elde edilen veriler ile istenilen herhangi bir verinin karşılaştırılması metodu olarak tanımlanır.

İlk örnek genel olarak gereklilik ile tecrübe arasındaki ilişkinin analizi ile yapılmıştır. Bu analize ilişkin veriler Çizelge 3.7, Çizelge 3.8 ve Çizelge 3.9 ile ifade edilmektedir.

Çizelge 3.7: Gereklilik ile UFRS işletmelerin finansal bilgilerinin karşılaştırılır olmasını sağlaması arasındaki ilişki

	Frekans	Ortalama	Std. Hata	Ortalamanın % 95 Güven Aralığı		En küçük	En büyük
				Alt sınır	Üst sınır		
				Kesinlikle katılmıyorum	2		
Katılmıyorum	14	4,14	,512	3,04	5,25	1	6
Kararsızım	15	4,00	,488	2,95	5,05	1	6
Katılıyorum	39	4,21	,239	3,72	4,69	1	6
Kesinlikle katılıyorum	30	4,17	,296	3,56	4,77	1	6
Toplam	100	4,14	,166	3,81	4,47	1	6

Çizelge 3.8: Çizelge 3.7 deki Verilerin Varyans Homojenlik Testi

	Levene İstatistiği	Df1	Df2	Sig.
Ortalama Tabanlı	2,082	4	95	,089

Çizelge 3.9: ANOVA Testi Değerleri

	Karelerin toplamı	Df	Ortalama Karesi	F	Sig.
Gruplar arası	1,300	4	,325	,114	,977
Gruplar içinde	270,740	95	2,850		
Toplam	272,040	99			

Çizelge 3.8'den görüldüğü üzere sig. değerinin 0,089 olarak hesaplandığı görülmüştür. Bu nedenle varyansların homojen olduğu kabul edilmektedir. Çizelge 3.9'dan görüldüğü üzere sig. değerine bakıldığında 0,977 olduğu görülmektedir. Bu nedenle $0,95 < 0,977$ olduğundan UFRS işletmelerin finansal bilgilerinin karşılaştırılabilir olmasını sağladığını ve bunun da gerkliliği artırdığını söylemek mümkün olabilmektedir. Çizelge 3.7 ele alındığında bu ilişkinin olduğunu en çok "katılıyorum" seçeneğini işaretleyenler ve en az ise "Kesinlikle katılmıyorum" seçeneğini işaretleyenlerin olduğu görülmektedir.

4. SONUÇ

Uluslararası Finansal Muhasebe Standartları'nın Edirne ili özelinde muhasebe meslek mensuplarının bakış açılarının belirlenmesi amacı ile hazırlanan bu çalışma 4 bölümden oluşmaktadır.

İlk bölümde kavramsal çerçevede dahilinde muhasebe kavramı ele alınmıştır. İkinci bölümde ise muhasebe standartlarının tarihsel gelişimi ve hazırlanması gibi bazı hususlar ele alınmıştır. Bununla birlikte üçüncü bölümde ise hazırlanan anketin uygulanması ile elde edilen veriler ve araştırmanın konusu, önemi gibi konuların üzerinde durularak ankete ilişkin sayısal veriler tablolar ile ifade edilmiştir. Son bölümde ise bütün çalışmanın sonucunda varılan hususlar ifade edilmiştir.

Araştırma bir anket formu ile Edirne ilinde odaya kayıtlı 100 meslek mensubuna uygulanmış, anketin geri dönüş oranı % 100 dür. Anket iki bölümden oluşmaktadır; birinci bölümde meslek mensuplarının demografik özellikleri belirlenmeye çalışılırken ikinci bölümde UFRS'ye bakış açılarına ilişkin önermeler 5 li likert yöntemi ile ölçülmeye çalışılmıştır.

Muhasebe meslek mensuplarının UFRS hakkında farklı görüşlerinin olduğu söylenebilir. Ancak genel olarak gereklik açısından iki farklı görüş ortaya çıkmıştır. Bu görüşlerin oluşmasındaki temel nedenlerden en büyük olanı ise üniversite eğitiminin ardından UFRS ile ilgili mesleki bir eğitimin alınıp alınmadığı olarak görülmektedir. UFRS eğitimi alanların gereklik oranının çok yüksek olduğu ve UFRS eğitimi almayanların bu konuda neredeyse bir bilgi sahibi olmadığı örneklerde görülmüştür.

UFRS hakkında biçim özellikleri içinde rapor oluşturma işlemleri, kayıt şekilleri, kolaylıkları, UFRS nin dili gibi özellikleri kabul edilirse biçim özellikleri açısından büyük oranda kabul gördüğü ifade edilebilir.

UFRS nin muhasebe sistemi içindeki yeri ile evrensel muhasebe sistemi içinde bulunduğu konum açısından iyi bir yerde olduğunu ifade eden anket katılımcıları bulunmaktadır.

Bununla birlikte UFRS için gereken mesleki eğitim konusunda UFRS eğitimi alanların büyük çoğunluğu eğitimin ağır ve zor bir süreç olmadığını ve ayrıca da kolaylıkla eğitimlerin alınabileceği şeklinde görüş bildirmişlerdir.

UFRS nin uluslararası işlemler açısından büyük kolaylıklar sağladığı bütün katılımcılar tarafından kabul almış bir ifade olarak görülmektedir. Bunun yanında ülkemiz bazında da diğer yasal düzenlemeler ile uyum içerisinde olduğu ifade edilebilir. Özellikle rapor oluşturma konusunda büyük faydalar sağladığı katılımcılar tarafından düşünülmektedir. Raporlamada bulunan şeffaflık, net ve doğru bilgiler içerme, kolay anlaşılabilirlik, açıklayıcı bilgiler barındırma gibi önemli detayları sağladığı da kabul edilmektedir.

UFRS konulu mesleki eğitimlerin bütün meslek mensuplarına yayılması konusunda çalışmaların yapılması gerektiği ortaya çıkmaktadır. Ayrıca okul eğitimini tamamlamadan UFRS konulu bir mesleki eğitim programı teşvik edilmeli ya da bir dönem de olsa bu eğitim okul ortamında meslek mensubu adaylarına sunulmalıdır. Bununla birlikte bütün muhasebe meslek mensuplarının UFRS konusunda farkındalıklarının tespit edilmesi ve gereksinimlerinin belirlenmesi açısından bu araştırmanın Türkiye geneline yayılması önerisi yapılmaktadır.

KAYNAKÇA

Akdoğan, N., & Sevilengül, O., (1994). Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'ne Göre Tek Düzen Muhasebe Sistemi Uygulaması, Ankara Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası Yayınları, Ankara.

Anon, (1992). 1 Sıra Nolu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği

Cemalcılar, Ö., & Önce, S., (1999). Muhasebenin Kuramsal Yapısı, T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları; No. 1093, Eskişehir.

Cemalcılar, Ö., & Erdoğan, N., (2000). Genel Muhasebe, 5. Baskı, İstanbul: Beta Basım Yayın.

Dikici, İ., (2017). Türkiye – Rusya Ve Azerbaycan Karşılaştırmalı Muhasebe Sistemi, Aksaray Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi, Aksaray.

İbadov, E., (2012). Azerbaycan Ve Türkiye Muhasebe Sistemlerinin Karşılaştırmalı Analizi, Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya.

Kaynar, Y., (2010). Muhasebe Bilgi Sisteminde Üretilen Temel Performans Göstergelerinin (Key Performans Indicators) Karar Verme Süreçlerinde Kullanılması, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Sevilengül O., (1998). Genel Muhasebe, 7. Baskı, Gazi Kitapevi, Ankara

Sevilengül O., (2007). Genel Muhasebe, 13. Baskı, Gazi Kitabevi, Ankara.

Stickney, C., & Roman, W., (1994). Financial Accounting An Introduction to Concepts, Methods and Uses, York Graphic Services, Florida, s. 35.

Sürmeli, F., (1996). Muhasebe Bilgi Sistemi, Eğitim-Sağlık ve Bilimsel Araştırma Çalışanları Vakfı Yayınları, Eskişehir.

Sürmen, Y., & Bayraktar, Y., & Bayraktar, B., (2016). Kurmaca Metinde Muhasebe Biliminin İzleri: Fuzulî'nin Şikâyetnamesi, Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisi, Temmuz 2016 sayısı. Adres: <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/319857> (Erişildi: 29.12.2018).

TDK, (1988). Türkçe Sözlük 2 (Yeni Baskı), K-Z, Ankara.

Terexova, V.A., (2008). Maliyə Uçotu, Çeviren S.M. Səbzəliyev, M.A. Cavadova, İqtisad Universiteti Nəşriyyatı, Bakü, s. 37.

Yılmaz, Y., (2008). adres: <https://www.xing.com/communities/posts/muhasebe-neden-oenemli-1005423626> (Erişildi: 29.12.2018).